

Arbetsgruppens vid TELESEUM studieresa till Karlskrona 27 – 30 maj 2008

Kl 0800 samlades gruppens deltagare, Anders Gustafsson, Håkan Palm, Sven Bertilsson, Klas-Olof Ohlsson, Roland Plan och Karl-Åke Mård vid museet för avfärd till Karlskrona. Bengt Olofsson hade rest dagen innan för att ta emot sällskapet vid sin sommarstuga i Torhamn, där vi skulle vara inkvarterade i två nätter. Efter ilastning i Vita Blixten startade resan söderut.

Första stopp var vid vårt förråd i Sörmland där vi monterade ett laddningsaggregat till pallyftare som saknade batterispänning.

Stoppet varade cirka 30 minuter varefter resan fortsatte med Söderköping som nästa mål för lunchrast. raggmunkar med fläsk. Resan fortsatte sedan på E22 längs den småländska kusten där vi stannade i Gamleby för att tanka.

Vi passerade Kalmar och Brömsebro där förr den svensk-danska gränsen gick och där strömmingen byter namn till sill. Vi var då inne i Blekinge.

Blekinge kallas Sveriges trädgård och det kunde vi konstatera var sant. Det var oerhört lummigt och vackert i det varma majvädret, för tur med vädret hade vi under hela resan. Efter framkomst till Jämjö lämnade vi E22 och åkte söderut till Torhamn.

Där möttes vi av Bengt och hans hustru Kerstin, som bjöd på kaffe och smörgås. Vi blev hänvisade sängplatser, som bäddades med filtöverdrag och lakan. Kvällens aktivitet var en båtresa med fiske. Fiske blev det inte mycket av, men vilken båtresa. Det blev en härlig båtresa. Stundom gick det i 40 knop och vi fick se var U137 hade grundstött. Där satt nu en skylt om parkeringsförbud för ubåt. På alla öar däromkring fanns rester av gamla befästningar.

Båtarna vi for med

U137;s parkeringsplats

Håkan inspekterar ett värn

Återkomna till Bengts stuga väntade en härlig middag, som Kerstin fixat medan vi for runt på sjön.. Det blev en kväll av typen ”karlar emellan”.

Bengt och Kalle i köket

Nästa morgon var det revej kl 0530, för vi skulle med färjan till Aspö. Frukost fixade Bengt och Kalle, varefter Vita Blixten embarkerades för färd till Aspö, dit vi kom med färjan från handelshamnen i Karlskrona

På Aspö togs vi emot av Sigvard Bengtsson, som är ordförande för det rörliga kustartillerimuseet och en verklig eldsjäl. Men innan vi for dit fick vi se Drottningsskär citadel, som höll på att renoveras av Statens fastighetsverk. En verklig stenbumling.

Där fick vi lära oss hur man med olika ljussättningar kan ordna ett museum i enklare miljö, samt hur texter och beskrivningar kan blandas med enklare föremål i en unik miljö.

Vita Blixten på färjan till Aspö

Drottningsskärs citadel

Efter citadellbesöket for vi till det rörliga kustartillerimuseet, där vi började med kaffe och tårta och presenterades för sekreteraren i föreningen Ingmar Persson. Så började rundvandringen. Där fanns KA-pjäser både utanför och innanför museet, men även fordon, en del sambandsmateriel samt givetvis KA-uniformer.

Museet var inrymt i en f d förrådsbyggnad av plåt. Där fanns ett återskapat orderrum från KA2, en uniformsutställning, bibliotek och toaletter. Hallarna var välfyllda med kanoner och fordon blandat med mindre föremål. Det var ett intressant och nyttigt besök, som gav oss många tips och idéer hur man kan inreda plåtförråd till trivsamma museilokaler. Den som vill veta mer kan gå in på www.ka2.se Vi gjorde också en promenad upp på Aspöberg, där några av Sveriges grövsta kanoner någonsin varit grupperade.

Sigvard redogjorde ingående för det arbete som föreningen gjort för att få till stånd detta museum. Gav många tips och idéer samt varningens ord om vad som kan och inte kan göras så bra.

Sammantaget en mycket bra genomgång av en erfaren museiman.

Det var dags för lunch men i Karlskrona höll man på att byta vattentorn, vilket gjorde att det rådde vattenförbud p g a befarad inblandning av bakterier i vattnet. Därför var alla restauranger stängda. Det fick bli kaffe och bulle på det, för oss, öppnade kaféet på Aspö.

Nästa museibesök var Marinmuseet i Karlskrona, en modern byggnad, byggd av Statens fastighetsverk. Där togs vi emot av Hans Lineskär som visade oss runt i museet. Men först samlades vi ett konferensrum, där Anders berättade om vårt museum och dess ambitioner. Hans Lineskär visade ett stort intresse och gav oss många tips. Han hade inget emot att bli vår kontaktman, vilket nog kommer att bli värdefullt.

Han visade oss sedan verkstadslokaler, modellverkstäder, måleri och snickerier.

Ett museum behöver många lokaler där utställningar m m förbereds. De hade t ex ett stort referensbibliotek med massor av böcker, foton, ritningar m m. Men så har också marinmuseet 300 år bakom sig för att samla information. Detta imponerade särskilt på Håkan, som är vår biblio-tekarie. Marinmuseet startade en gång som modellmuseum och samlingar av galjonsfigurer.

En särskild avdelning fanns för att stimulera barn. Det var också en avdelning som intresserade oss. Därav kan vi kläcka idéer. En sådan avdelning är viktig vid ett museum, då pappa fördjupar sig i samlingar som bara tröttar ut barnen.

I entrén fanns denna mäktiga palm som är gjord enbart gevär, bajonetter, pistoler och viskstänger,. Ett fascinerande konstverk av en fantasifull skapare.

Några galjonsfigurer

Las Palmas i entrén

Modeller och diaramor är alltid spännande att titta på. Tv en scen från ett linjeskepps kanondäck. Th förevisar af Chapman en fartygsmodell för bl a hertig Carl (Carl XIII)

På hemfärden till Torhamn inhandlades mat för kvällen, då det skulle grillas. Sedan förflöt kvällen med grillning. I morgon skall vi besöka Kungsholmsfortet vid Tjurkö. Det var sista natten hos Bengt. Efter ånyo revelj 0530 intogs frukost och Vita Blixten lastades.

Till Tjurkö kommer man med bil, men fortet ligger på en liten ö väster om den stora ön. För att komma dit fick vi åka med en av flottans båtar. Då vi stigit i land hälsades vi välkomna av löjtnant Lennart Larsson, som blev vår ciceron. Han sa sig vara en budgetguide, vilket betydde att han inte fick något arvode för guidningen. Det fick bara ordinarie guider. Men han var säkert lika skicklig som dessa.

Kungsholmsfortet är en ännu mer imponerande anläggning än Drottningsskär och började byggas redan 1680. Då fanns cirka 2000 arbetare på den lilla ön. Det måste ha varit en del logistikproblem, men sådant klarar Kronans intendentur.

Landstigningsplatsen med fortet

Båten vi för över sundet med

Lennart tog oss med upp på den högsta punkten, där vi fick en överblick över fortet. Fortet är fortfarande en utbildningsanstalt för värnpliktiga med förläggning i logement. Där har en gång funnits cirka 150 kanoner för att stoppa fientliga örlogsmän, som ville tränga sig in i Sveriges största örlogsbas. Dessa kanoner har dock aldrig kommit till användning mer än som en liten styrkedemonstration då sovjetiska krigsfartyg förmodades befria U137. Fortet är inte bara en stor stenfästning. Där är en stor park med träd från hela världen, så det var mycket grönt och mycket blommor.

Forna tiders kustartillerister

och en modern amfibielöjtmant

Det blommande fortet

och det mer sterila

Vid muséet på Kungsholms fort kunde vi studera hur utställningar kan göras i befintliga tegelutrymmen som vackra inramningar och där ljussättningar och ljudspel kompletterar beskrivningar av de föremål som fanns.

Efter guidning på fortet och museibesök, var det dags att åter embarkera flottans båt för återfärd till Tjurkö.

Nästa punkt i programmet var besök vid f d Karlskrona radio, eller marinens radio, som det nu heter. Även sjöbevakningscentralen är lokaliserad dit. Vi togs emot av chefen som även blev vår guide.

Numera sitter inte operatörerna och tittar på blinkande PPI i mörka lokaler. Nu är det platta dataskärmar som gäller. En betydligt miljövänligare arbetsituation för operatörerna. I operationsrummet, SjöC, är bemanningen 1-2 civilanställda sjöbevakningsledare och 2 vpl som sköter övervakningen

Efter besöket vid marinens radio var det dags att fara norrut. Det blev väg 28 till Glasriket. I Holmsjö stannade vi till för att fika vid en idyllisk kaffestuga. Platsen var en hembygdsgård med ett litet hembygdsmuseum.

Målet för nästa övernattnig var skjutfältet och flygbasen Kosta, som numera administreras av marinen.

Vi tilldelades vardera ett rum i en barack av lägrets kommandant, en löjtnant med stiliga knävelborrar. Efter att vi tagit våra rum i besittning, bäddat o s v, var det var dags för grillning.

Nästa morgon var det åter tidig revej och dags för resa norrut. Nästa mål var Linköping och ett datamuseum kallat IT ceum. Detta låg i en futuristisk byggnad i närheten av universitetet. Där guidades vi av en mycket studentikos yngling, som gav oss en intressant inblick i hur svensk datateknik har utvecklats. Det är inte bara USA som

uppfunnit datorn. Redan under 1940-talet för en grupp svenskar till USA för att vid deras universitet få en första insikt i vad som då kallades datamaskiner. USA

förvägrade oss att köpa en dylik. Detta sporrade forskarna att bygga en svensk dator. Många försök gjordes och under 1970-talet kom ABC 80 från Luxor radio. Men då hade vi fått amerikanskt förtroende så då fanns IBM i Sverige och de första persondatorerna kom i handeln.

Vid IT-ceum kunde vi lära oss hur man med enkla medel och relativt få, men mycket intressanta, föremål kompletterat med korta texter kan göra en intressant utställning.

Efter det besöket var det dags för lunch och vidare hemresa, nu på E4. Återkomna till förrådet kollades om pallyftaren tagit laddning. Jodå, det hade den. Kalle fixade i vanlig ordning fika och vi kunde sedan rikta in oss på slutmålet Ledningsregementet i Enköping, dit vi anlände 1645. En 145 mil lång resa var tillända.

Syftet med resan var att besöka samverkande museer i nätverket SMHA för att ta del av erfarenheter, för att inte behöva göra om samma misstag, samt att tillgodogöra sig allt de som varit positivt för andra.

Inte bara behov av utställningsytor, värdefullt att även få ta del av andras erfarenheter om behov av biytor, t ex för verkstäder, förråd, förberedelseytor mm mm.

Vi sju som var med har arbetat ideellt med museet varje måndag under hela året, Anders som museichef mycket mer.

Skall vi bygga ett nytt Försvarets teletekniska museum måste vi få influenser. Hur har andra gjort, vilka misstag har de t ex gjort så vi inte gör om dem.

I det hela taget. Det var en bra resa, och framförallt, vädret var fantastiskt.

